

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Staatssecretaris mevrouw T. van Ark
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

Utrecht, 13 mei 2019

Ref.nr: 076.2019/MF
Betreft: Uitvoeringstoets Wgs
Uw ref.nr.: 2019-0000020638

Geachte mevrouw Van Ark,

Hartelijk dank voor uw uitnodiging van 5 maart 2019 voor het toetsen op uitvoerbaarheid van het wetsvoorstel wijziging Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs). In aanvulling op onze inbreng op de consultatie voor de wijziging Wgs brengt de NVVK graag enkele onderwerpen onder uw aandacht. Hierbij maken wij direct een voorbehoud dat de uitvoeringstoets niet volledig is, omdat de benodigde ICT-oplossingen, om de invoering van de gewijzigde wet tot een succes te maken, nog niet bekend zijn. Zodra hierover meer duidelijkheid is kan de NVVK meer in detail treden over de consequenties voor de uitvoering van schuldhulpverlening.

Gegevensuitwisseling

De verwachting is dat de wijziging van de Wgs concrete gevolgen heeft voor de praktijk. De gemeente is qua informatievoorziening en aanvoer van noodzakelijke gegevens niet langer afhankelijk van de kwetsbare cliënt die het overzicht verloren heeft. Met één druk op de knop, tijdens het gesprek, beschikt een schuldhulpverlener over de gegevens zoals opgenomen in het overzicht in de Memorie van Toelichting. Dit betekent een versnelling van het proces en het ontzorgen van de cliënt, mits dit op de voorgestelde wijze wordt gerealiseerd: met één druk op de knop tijdens het gesprek. Technisch gezien hebben wij de indruk dat het mogelijk is de diverse bestaande systemen aan elkaar te verbinden en de gegevens te ontsluiten aan gemeenten en gemandateerde organisaties.

Het is voor de uitvoeringsorganisaties van de schuldhulpverlening van belang dat er een (betere) wettelijke basis komt voor de huidige praktijk. Daarom zijn de NVVK-leden gebaat bij een wijziging van de Wgs. Daarnaast is het belangrijk dat de ontsluiting van gegevens, als ook overige ontwikkelingen op het gebied van gegevensuitwisseling (zoals bijvoorbeeld het Schuldenknooppunt/NVVK-stekker en de beslagvrije voet), plaatsvindt.

Het door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid gesubsidieerde project waarin het Schuldenknooppunt (NVVK-stekker) tot stand wordt gebracht bevindt zich op dit moment in de testfase. Duidelijk is geworden dat de systemen van schuldhulpverlening en schuldeisers met elkaar gekoppeld kunnen worden. In dit gegevensknooppunt zijn alle partijen betrokken die in de schuldregelingsfase informatie over openstaande saldo's kunnen verstrekken. Ten behoeve van de fases vroegsignalering, intake en stabilisatie is gegevensuitwisseling met dezelfde partijen vereist.

De NVVK dringt aan om te verkennen welke vereisten noodzakelijk zijn voor (verdere) gegevensuitwisseling in het kader van vroegsignalering, intake en stabilisatie.

Quick fixes

De NVVK realiseert zich dat het enige tijd in beslag zal nemen voor de AMvB is uitgewerkt en de wijzigingen in de Wgs door de Tweede Kamer zijn aangenomen én ICT-oplossingen ingevoerd kunnen worden. Voordat met één druk op de knop de volledige en juiste inkomens- en vermogenspositie van de burger in beeld kan worden gebracht, gaat de NVVK er van uit dat kleine aanpassingen op korte termijn bijdragen aan beter werkende schuldhulpverlening. De NVVK verzoekt u nadrukkelijk te onderzoeken of quick fixes mogelijk zijn en is uiteraard bereid daarover mee te denken. Gedacht kan worden aan het ontsluiten van informatie voor schuldhulpverleners bij het Inlichtingenbureau. Daarnaast zijn er wat de NVVK betreft mogelijkheden om bestaande knooppunten binnen het sociaal domein maar ook van ketenpartners, zoals bijvoorbeeld Schuldenwijzer, beschikbaar te stellen voor de schuldhulpverlening.

Visie en verantwoordelijkheid van SZW

Wij roepen u op een visie te ontwikkelen op het digitale gegevenslandschap dat de komende jaren tot stand komt zodat duidelijk wordt wat de rollen van de verschillende partijen zijn, welke vereisten inzichtelijk moeten worden gemaakt en naar welk eindresultaat wordt toegewerkt.

Wat de NVVK betreft is het noodzakelijk dat het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid de vereiste systeemverantwoordelijkheid op zich neemt en tijdig opdracht geeft voor de vereiste ICT-oplossingen. Alleen dan kan gegarandeerd worden dat de benodigde informatie voor het opstellen van het plan van aanpak (nu nodig voor de beschikking) binnen vier weken plaats kan vinden.

Beschikkingen

In de wijziging Wet gemeentelijke schuldhulpverlening ten behoeve van de uitwisseling van persoonsgegevens vormt de beschikking de basis voor gegevensuitwisseling. Binnen het sociale domein staat de beschikking ter discussie en wordt beschikkingsvrij werken ingezet om sneller zorg in te kunnen zetten. De NVVK constateert dat verschillende NVVK-leden beschikkingsvrij werken. Dit botst met de voorgestelde wetswijziging. Deze is immers volledig gestoeld op de beschikking als grondslag voor gegevensuitwisseling. Vormvrije gegevensuitwisseling werkt innovatie in de hand. De NVVK roept dringend op om gegevensuitwisseling niet te baseren op de voorgestelde beschikking maar om te benoemen welke specifieke gegevens uitgewisseld moeten worden.

De NVVK merkt in relatie tot het bovenstaande op dat de helft van haar leden, de uitvoerende partijen voor schuldhulpverlening, private organisaties zijn. Menig lid is gemandateerd om de Wgs uit te voeren. Echter, voor specialistische werkzaamheden (denk aan schuldhulpverlening aan ondernemers) wordt in de praktijk ook met overeenkomsten

gewerkt. Deze organisaties verkrijgen voor de cliënten geen beschikking, noch zijn zij gemandateerd.

Voor de groep private NVVK-leden, evenals de uitgezonderde beroepen, dringt de NVVK aan dat de aansluiting naar de Wsnp gewaarborgd blijft. Recent is deze problematiek opgelost door middel van een wijziging van artikel 48 Wck. Mocht de Rechtspraak na aangekondigde wijzigingen van de Wgs vragen om de vereiste beschikking dan zal wederom dezelfde groep gedupeerd raken.

Wij zijn uiteraard bereid ons eerste deel van de uitvoeringstoets nader toe te lichten. Op het moment dat meer duidelijkheid is over de tool voor de uitwisseling van inkomens- en vermogensgegevens van cliënten in de schuldhulpverlening zullen wij u aanvullend informeren als onderdeel van de uitvoeringstoets.

Met vriendelijke groet,

voorzitter NVVK